

LA GRALLA

Redacció i Administració
Impremta Garrell : Clavé, 25 : Telèf. 117

PUBLICACIÓ SETMANAL

Preus de subscripció
Trimestre, 2'50 ptes. : A fora, 3 ptes.

Banc de Granollers

Casa central: Granollers
Clavé, 34 : Telèfon 50

CAPITAL: 2.000.000 DE PESETAS
Direcció telegràfica: BANKGRANO

Sucursals
SANT CELONI i VICH

Comptes corrents en moneda nacional i estrangera : Giros : Ordres telegràfiques d'entregues i Cartes de crèdit sobre les principals places d'Espanya : Descompte, cobro i negociació de Lletres sobre totes les places nacionals i estrangeres
Préstecs sobre valors : Overtura de comptes de crèdit amb garantia de valors de cotització corrent : Compra-venda en les Borses d'Espanya de tota classe de fondos públics i valors industrials : Negociació, cobro i descompte de cupons i títols amortitzats : Admissió de dipòsits en valors : Canvi de monedes

GLORIA
de
Turrón de Jijona
(Patentado)

Helado
preferido por las personas de
buen gusto

Pídase en Cafés, Restaurants y Bars
DE VENTA PARA CASAS PARTICULARES

Confitería Cunillera : Granollers
Depósito del HELADO GLORIA

CAFÉS TORREFACTES
MARCILLA

Recomanem a la nostra distingida clientela
que procurin gastar aquests cafès, puix en
ells hi trobaran un gust saborós i exquisit.

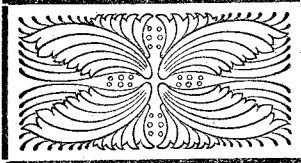
Casa central: Bogatell, 70 : BARCELONA
(Sant Martí)
Sucursals
Muntanya, 99 : Salmerón, 93 : Cisne, 2 : Gràcia

BANCA MARSANS

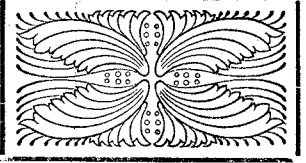
Valors : Cupons : Giros : Canvis : Cotons : Viatges
RAMBLA CANALETAS, 2 I 4 : BARCELONA

Participem als nostres clients i amics que el Dijous, dia 28, s'obrí al públic la
Agència de Granollers : Plaça Bestiar, 25
la qual solament funcionarà els dijous, dies de mercat

Gaseoses
Sifons i
Aixerops **Clotet**

REVISTA

Aspectes locals

Memòries d'un ex-botiguer

II

— Ai, gràcies a Déu que el veig! Per cert que tenia de dir-li una cosa molt grave.

Sab que el meu Peret va pendre una enrabiada molt forta, en veure que tot allò que havíem parlat de la nostra botiga i del què dèiem del senyor Esteve Actiu ho va dir-ho a LA GRALLA?...

Veurà, nosaltres, encara que vivim aquí, a Barcelona, no volem ésser criticats per ningú, i ens agrada saber tot el què fan al poble, i fins tenim l'esperança de poder-hi tornar un dia, si arribem a tenir diners per a mirar-nos fit a fit amb tots els que ens giraven la cara i feien com aquell que no ens veien...

Sí, sí; la nostra *Consuelo*, en venir aquí, un dia, estant a la porteria, passà un jove del *quart*, que fa de boter, i es van enamorar. Allò, coses de joves! Es varen casar. Ara per la Mercè farà tres anys. Doncs, bé; com que viu amb nosaltres i guanya una bona setmanada, adelantem molts quartets. Es allò, un té casa franca, llum, aigua, i molts regalets dels veïns, perquè, no és per dir-ho, però potser a casa hi viu la gent més considerada de Barcelona...

Silveri Botey

Tallers de fundició de metalls
Construcció de material elèctric

Reparacions i instal·lacions
elèctriques i mecàniques

Doctor Robert, 14 : Telèf. 98

Bé, i, què es diu per allà? Sembla que s'hagi quedat sense paraula. Està clar, com que jo soc així, ni espero que tinguin temps d'obrir la boca...

Només voldria saber una cosa; vostè potser m'en donarà detalls. Còm van els mercats? Encara són tan grossos? Ai, jo, el dijous era el dia que estava més contenta; seguia tot el mercat d'un cap a l'altre. I d'això, que tant m'agradava, al *diari* no en dieu mai res. La noia està contenta, perquè hi troba tots els prometatges i casaments. El dia que vingui a casa segurament que n'hi parlarà... Ah! I a propòsit del mercat. M'en descuidava. Digui a la *Pona* que m'envii una cis·ella d'ous *ben frescos*. Noi, és un patir; aquí només vénen ous gallegos i no valen res...

Espero amb devoció la Festa Major, perquè allavors ja mataràn tossino i hi haurà botifarra i carn fresca. No sabs còm fer-ho per atipar a la canalla.

Escolti, sobretot no es descuidi dels ous!

El cronista encara corre, per a agafar l'últim tren que han posat ara de poc.

VERV

Enamorament

Per què ho vaig dir, oh, déus venjadors!, que s'hi estava tan bé sota una pomera?

Jamai trobaré les capvesprades plàcides, ni gaudiré de la solitud, com fins avui.

Tinc l'esperit conturbat i dintre meu no hi regnen ja la serenor ni la equanimitat. La meva ànima, tranquil·la com les aigües llises de la bassa des d'on canten les granotes, s'ha remogut com colpepejada per una pedra que, furiosa, ha anat a parar al séu fons.

Sento néixer en mí una vida nova. Una il·lusió en el meu cor. I tot per uns ulls blaus, per unes pestanyes sedoses, per una boqueta de tendres llavis que, tremolosos, m'ofereixen la glòria...

Potser sí, oh, déus justiciers! que en fi de comptes us hauré de remercier vostra crudeltat en fer perdre a les hores plàcides de la vida de poble tot el séu encant de dolçor, tota la seva sentor, mai prou gosada...

XIXU

DE COL-LABORACIÓ

(Els treballs que es publiquin en aquesta secció, igualment poden ésser escrits en català com en llengua castellana.)

Oh, mujer!

A una vallesana de formas venusinas y ojos soñadores.

Preso entre gasas sutiles, tu talle se cimbreja con airoso rumor musical, y la rival eres del juncal del valle por tu gallardía de junco sin igual.

Por las hileras perlinas de tu boca fúgase rítmica sonata ideal. La brisa besa tus faz, con ansia loca, cantando, gozosa, una marcha triunfal...

Hay en el rojo clavel de tus labios contracciones de amorosos agravios, y en tus ojos caricia que extasia...

Fragantes flores que dió Naturaleza coronan con sus perfumes tu belleza, en ofrenda de amor y pleitesía...

VICENTE ALBARRANCH BLASCO

Josep Daví

Fàbrica de Rajoleria

La que pot oferir millors gèneres
i en més bones condicions

Carrer Prim, 123 : Granollers

ESPECIALITATS

Anís Faust

(El més antic i acreditat)

Cognac Parera

&

Géraldine

©

Anissats :: Vins :: Licors

Mario Altimiras

(Successor de l'antiga i acreditada casa Felip Parera)

D'acord amb la tendència a la baixa de les primeres matèries, aquesta casa ofereix continuament noves REBAIXES DE PREUS EN ELS ARTICLES

DIPÓSIT DE

Xampanyes

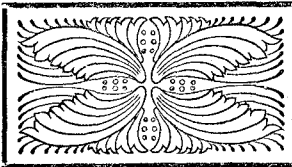
(País i estrangers)

Vermouhts

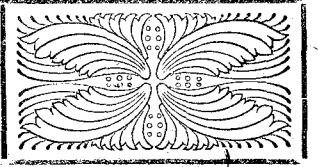
&

Aixerops

©

CRÒNICA

Notes locals

El present número de LA GRALLA, junt amb el Suplement número 1, es ven al preu de 50 cèntims.

La nostra capsalera

Fa ja tres setmanes que, com s'hauràn adonat els nostres llegidors, hem estrenat la nostra capçalera. Publicació eminentment granollerina LA GRALLA, no podia mancar-hi el nostre escut tradicional, sobretot per a fer honor al títol del setmanari.

A l'amabilitat del nostre preuat amic, l'intel·ligent dibuixant i pintor en Joaquim Biosca, devem el traçat de la nostra capçalera. Com s'hauràn fixat ja els llegidors, les gralles aguanten l'escut, aital com s'era representat el símbol de Granollers en temps pretèrits dels quins no s'en tenen memòria, agafant per patró els escuts de les quatre cantonades del porxo romà que engalana nostra plaça gran.

Des d'aquestes planes donem les gràcies a l'amic dibuixant per la seva valiosa ofrena a LA GRALLA, ahora que fem vots per a que nostra formosa capsalera pugui eixir a la llum pública una bona colla d'anys.

Pas d'artilleria

El dimecres prop-passat estigueren passant la nit en nostra població tres bateries del regiment d'artilleria lleugera de guarnició a Mataró, de retorn de les importants maniobres efectuades en les muntanyes de Castelltersol.

Acamparen en la plaça de l'Angel Guimerà, ocupant-la totalment, allotjant-se el personal en cases particulars.

Visites

Hem tingut el gust de saludar al nostre compatriota i amic en Jaume Martres, fill del conegut representant dels mateixos nom i cognom. Corresponem atentament a la salutació, adreçant-li la resposta des d'aquestes planes.

Ball de vetlla

En la nit de la diada de Sant Jaume i en l'hermós jardí del Casino, s'improvitza un Ball de vetlla al qual hi concorregueren belles i distingides damiselles.

En dit ball, que fou de piano, delectà a la concurrència el nostre compatriota en Pius Anfres, tocant de la manera que ell sab fer-ho i essent molt aplaudit.

Senyor Alcalde

Tornem a insistir en els precis que li fèiem la passada setmana en respecte a regar, els dijous, dissabtes i diumenges, el carrer del Príncep i demés que porten als cines d'estiu, puix que la quantitat de pols que hi ha, els fa semblar encatifats.

El mateix ho fem en respecte als llums que no cremen i ademés, interessant-nos per a que desapareixin dos grossos pilots d'escombraries: un a la plaça del Peix, darrera mateix del Mundial Cine i altre a la primera travessia del carrer del Marquès de Montroig.

El bon nom de la Vila així ho exigeix.

De la nostra carretera

En un dels nostres darrers nombres varem donar compte que s'havien destinat 15,000 pessetes per a l'arreglo de la nostra carretera. Hem vist que ja es picava la grava i s'apilotava, a la plaça d'en Verdaguer; més també ens hem fixat que ho fan tan poc a poc, que potser, en aquest pas, haurem passat ja l'estiu quan la millora quedi feta.

No hi hauria manera d'activar més l'assumpte?

Del nostre suplement d'avul

Devem fer constar, amb la natural satisfacció, que les fotografies que il·lustren el nostre suplement, dedicat a l'Institut d'Estudis superiors, han sigut executades per l'acreditat fotògraf d'aquesta Vila, en J. Bosch.

Malalt

Es troba greument malalt, un fill del conegut comerciant d'aquesta Vila, en Marius Altimiras.

Fem vots per un ràpid millorament i completa curació.

Servei inaugurat

Aital com ja havíem anunciat, s'ha inaugurat el servei d'autos entre les poblacions de Sant Feliu de Codines, Bigas, Riells, La Ametlla i Granollers.

No cal dir que ens en congratulem de debò, per l'utilitat que reporten a les poblacions interessades i a la nostra.

Banca Marsans

Dijous obrí ses portes la sucursal d'aquesta important casa de Banca de la capital. L'establiment, situat en la plaça del Bestiar, davant de can Sinia, fa goig de debò i honra a nostra Vila, embellint la nostra via principal.

Li desitgem prosperitats.

Un bon servei

En el Col·legi municipal de segona ensenyança, dintre poc hi quedarà instal·lat un servei permanent de meteorologia a càrrec dels alumnes d'aquella institució. Es faràn observacions termomètriques, de presions, d'estat higromètric, pluviomètriques i demés, publicant-se setmanalment els resultats i remetent-los a la Societat d'aquest caràcter de Barcelona.

Felicitem a l'amic senyor Vegué, director de l'Escola, pel seu afany en introduir millores, que sempre hauràn de reportar un benefici pels alumnes que formen dit Col·legi.

Homenatge a en Clavé

En el veí poble de Martorelles s'anuncia per a avui un homenatge a la memòria de l'immortal músic poeta, qual nom han esculpit en llurs principals carrers totes les viles i ciutats de la nostra terra.

A la festa, organitzada pel chor La Violeta, hi assistiràn representacions d'innombrables societats corals adherides a la Associació Euterpense i, com és natural, no hi faltaran a aquest aplec els dexebles d'en Clavé que en aquesta vila constitueixen el chor Amics de la Unió i Orfeó Granollerí, de La Unió Lliberal.

Entre les personalitats convidades a la festa, hi figura el diputat a Corts pel districte, D. Francesc Torras, qui també té el propòsit d'assistir-hi.

Banco de Préstamos y Descuentos

SUCURSAL DE GRANOLLERS

Doctor Robert, 25 : Telèfon 191

Direcció telegràfica: "Descuentos"

AVIS. — Posem en coneixement de nostres clients que, a partir del dia 30 de Maig, deuen canviar-se, per ordre de la Direcció General del Deute i Classes Passives i en virtut de la R. O. de fetxa 30 Abril últim, els Títols de la DEUDA AMORTIZABLE 5 per 100 emissions de 1900, 1902 i 1906, per altres de nova creació de fetxa 26 de Febrer de 1920

Comuniquem als tenedors d'aquesta classe de valors i en particular a nostra distingida clientela que, a partir d'aquesta fetxa ens encarreguem d'efectuar la operació de referencia, complaent-nos al efecte de posar nostres serveis a sa disposició

Granollers, Maig de 1921.

LA DIRECCIÓ

De la Festa Major

Aquí van les següents notes, per als qui esperen amb devoció el programa de les festes d'enguany.

Es pot donar per fet que vindrà la Banda Municipal de Barcelona, que constituirà indubtablement el clou de les festes.

A la Unió, la nit del dia 2 es cantarà «La bohème», la popular partitura del mestre Puccini.

Al Casino, com ja dèiem, s'estrenarà «La princesa de la Czarda», la nit del dia 4, i és fàcil que hi veiem una sessió de dances i gimnàstica rítmica al jardí.

A les demés societats continuen els preparatius, així com s'activa l'organització de les festes d'homenatge a la memòria de don Antoni Espí.

I, fins diumenge vinent.

Anants i vinents

Passa aquests mesos de forta calor en l'aristocràtica platja de Caldetas, la distingida senyora Mercè Prat, esposa de l'alcalde accidental don Joan Montañà.

—Es troba entre nosaltres, a l'objecte de passar aquesta temporada d'estiu, l'amíc i compatrici en Felip Blanxart, junt amb sa distingida esposa Na Margarida Sala i llurs fills.

Que els sigui ben agradosa l'estada entre nosaltres.

El mestre Llobet, premiat

Llegim en la premsa diària que el mestre En Martí Llobet, ha obtingut un premi extraordinari, amb una de ses composicions musicals, en un concurs convocat per l'Orfeó de Sans.

Ho celebrem.

Viatge a Melilla

Aquesta vinent setmana tenen el projecte de fer un viatge a Melilla, amb el fi de veure d'aprop la tragèdia que avui plora tot Espanya, el diputat a Corts senyor Torras Villà i el redactor polític a Catalunya del diari *El Mundo*, de Madrid, don Claudi de Boët.

Contractes

Segons nota que s'ens ha facilitat, l'orquestra La Moderna té fetes les següents contractes:

30 i 31 de juliol, Sant Boi del Llobregat; 1 i 2 d'agost, Sant Iscle; 3 i 4, Sant Esteve de Palautordera; 6, 7 i 8, Polinyà;

9, 10 i 11, Ripoll; 13, 14 i 15, Masnou; 16, Sant Pere Molanta; 21, 22 i 23, Castellar; 25, 26 i 27, Taradell; 28 i 29, Rubí
—L'orquestra La Catalana està contractada, durant el mes d'agost, per a les següents festes:

Dies 1 i 2, Constantí (Tarragona); 4, 5 i 6, Argentona; 7, 8 i 9, Parets; 14, 15, 16 i 17, Bisbal del Penadés; 18 i 19, Bigas; 21, 22 i 23, Gelida, 25, 26, 27 i 28, Sans (Barcelona); 29 i 30, Campins.

Exposició de labors

Tal com dèiem en el nombre passat, avui donem compte detallat d'aquesta notable exposició.

Per nostra part havíem enviat un redactor a visitar-la, amb l'objecte d'informar a nostres llegidors; però, com sigui que en aquesta matèria desconexim detalls i mèrits que pot enclore's en la part tècnica, cedim gustosos el lloc a una distingida damisel·la que, havent visitat la Exposició, n'ha recollit algunes notes, que ens les ha ofert, i les quals creiem seràn de molt més interès que el què nosaltres podríem haver fet. Així anirem continuant la tasca que ens havem imposat de donar relleu i amplitud a totes les obres que representen l'esforç d'un individu o col·lectivitat de la nostra vila, com hauràn pogut observar els nostres llegidors en veure el carinyo amb que havem tractat tots els treballs que s'han exposat a la admiració pública en els aparadors de les botigues de la vila.

Diu així la nostra gentil col·laboradora:

«Després de dos anys, la senyoreta Rosa Turu, directora de l'Acadèmia Municipal de Tall, ha fet una altra exposició, on, junt amb ses aprofitades alumnes, donen prova del grau de perfeccionament assolit en el difícil art d'adornar i enriquir les peces de roba blanca.

El qui ha assistit a sa classe, així com les persones de gust delicat, saben el què representa aquest esforç i en quines con-

Alfred Canal i Comas Metge

ha traslladat son domicili i consultori al Carrer de Josep Ullbert (Aurora), 7

Hores de consulta: De 12 a 1 i de 7 a 9

dicions es porta a cap. Recordem que en l'última exposició celebrada, ni els que tenien l'obligació de saber els resultats aconseguits amb aquesta ensenyança hi enviaren representant. Tot quant significa dignificació del sexe, fins en els quefers propis, és mirat amb glacial indiferència, i en poblacions menys importants que la nostra, s'els dispensa una acollida molt més falaguera.

No és el desig de fer una afirmació més, però sí pot dir-se que aquesta selecte exposició és la més bella manifestació que s'havia fet en el delicat art que ens ocupa, i ja ningú deu anar a fóra a cercar el què pot trobar millor fet a casa. Qui ha admirat exposicions simil·lars a Ciutat, organitzades per institucions de molt prestigi, sab que res hem d'envejar-los en tècnica i bon gust. Allà, no hi ha més que la fastuositat en la presentació; que no és possible en el piset del carrer de Prim per falta de lloc i de material, a fi de que les peces llueixin la riquesa i gales amb què estàn treballades.

Del més sobressortint en l'exposició d'enguany, s'hi admira un cobrellit, amb un dibuix central, reproducció d'un medalló en qual hi ha una testa grega, brodat al tambor amb estil anglés i Richelieu, obra de l'alumna senyoreta Paquita Cladellas.

Un astor, amb un dibuix ornamental, *valenciènne*, de Rosa Cuquet.

Un joc de núvia, amb calats, dibuixos, *valenciènne* i brodat al tambor, de Lola Socías.

Tovalloles (Richelieu), de Mercè Planas.

Pentinadors i jocs de llenceria d'Angelina Relats.

Joc de taula, calat i brodat, i altres peces, d'Elvira Canal.

De Joaquima Barangó (de La Roca), un joc *valenciènne* calat i brodat.

Cortines de tul, amb brodats a mà i puntes al coixí, de Maria Marcó.

Joc de llit, brodat i calat, de Carme Bellets.

Equip de núvia, confeccionat a la Acadèmia, d'una sorprenent elegància.

Demés, també hi tenien mostres d'aplicació, ben elogiabls, les senyoretetes Eulària Pagés i Maria Vila, així com les alumnes de la classe del vespre.

M. del C.»

LA GRALLA es congratula d'haver do-

El Dr. F. Montañà i Guasch

Després de quatre anys d'estudis a París sobre les Malalties de la Pell i Sifilítiques, ha obert el seu Consultori a Barcelona, Carrer de Sant Pau, 28, pral. 2.ª, i visita a Granollers tots els Dijous i Diumenges, de 9 a 12 matí, i els Dimecres, de 7 a 9 vespre: Carrer de Barcelona, 1, 2.^{on}

nat acolliment en ses columnes a aquesta primera manifestació del més pur femanisme i s'ofereix i felicita a la intel·ligent professora senyoreta Rosa Turu, a la col·laboradora nostra i a les alumnes.

Festa escolar

Diumenge passat, a la tarda, en el saló teatre del Centre Catòlic tingué lloc la festa del repartiment de premis de l'últim curs, als alumnes del Col·legi de Sant Josep, dirigit pels Germans de les Escoles Cristianes.

Tal com resava en el programa, l'acte fou presidit per l'Il·lustre Degà del Vallés, doctor don Josep Clotet, i altres distingides personalitats del Centre Catòlic, essent fidelment seguit el seu ordre d'anunci, quin constava de recitat de poesies, diàlegs i cants; repartició de premis i representació de tres obres teatrals.

En la primera part del programa s'hi incloïa la representació del sainet d'en A. Rius Vidal, «El Janot de cal Llatenes»; i en la segona, la pessa en un acte, de'n A. Morer, «L'hereu Pruna», i el melodrama xistós d'En Pedrolini S. S., «El Naranjero». Totes varen merèixer una ajustada interpretació per part dels col·legials que les representaren.

Degut a les proporcions del present nombre, ens és impossible donar el nom de tots els alumnes que s'els concedí medalla d'or, tal com seria nostre desig, i excepte els del curs superior, els demés els englobem en les següents notes:

Curs superior. — Medalles d'or, a Ramón Brull, Miquel Riera i Marià Serra; Isidre Barbany, Antoni Jané, Antoni Parera i Jordi Estrader; Ramón Gómez i Agustí Saló, segons les respectives seccions.

Premi de Doctrina en un certàmen celebrat en el pati, a Isidre Barbany, Ramón Gómez i Antoni Jané i Catafal.

Premi especial de Dibuix, a Antoni Jané Catafal.

Premi de francès, a Ramón Gómez.

Premi de solfeig, a Cecili Rodrigo.

Premi d'Assistència, a Antoni Torras.

Medalles d'or:

Curs mig.—Primera secció 6 alumnes.

Segona secció 10 alumnes.

Curs elemental (3.ª classe).

Primera secció 10 alumnes.

Segona ídem. 12 íd.

Curs elemental (4.ª classe)

Primera íd. 9 íd.

Segona íd. 6 íd.

Tercera íd. 5 íd.

A professors i alumnes donem la enhorabona pels resultats obtinguts i per l'aplicació demostrada.

Esportives

Rubí, 1 goal : Granollers, 6

Nombrosa gentada va presenciar aquest partit, força mogut i interessant. Els nostres, que cada dia demostren una millor compenetració, tingneren una tarda feliç, guanyant per un nombre considerable de gols, però no podent avitar que els de Rubí marquesin el d'honor.

Els Campions del Vallés arrenjararen l'onzè següent: Ambrós, Màs, Miralles, Gendra, Carbó, Ventura, Ramiro, Gendra, Juanola, Sans, Arenas. Tots es defensaren de valent distingint-se la parella Mas Miralles, que foren el *clou* de la tarda.

Morters, 2 : Granollers, 4

El fet d'haver vençut, els Morters, al Caldas, va despertar extraordinària expectació la vinguda de aital equip. Més com sigui que a l'hora de donar començ al partit, es va rebre un avís de que el tren havia sortit de Barcelona deixant-los en terra, va restar la concurrència al partit, per veure's que no comparexien.

Quina fou la nostra sorpresa a l'anunciar nos la vinguda de dit equip, en dos autos per a complir la paraula donada al «Granollers S. C.»!

El partit, per tant va començar-se un poc tard, presentant-se els nostres amb varis suplents. Apesar d'aquest inconvenièrem veure un partidàs. Alló era un verdader match de fut-bol. Ni una carga; res de *Zancadillas*, ni res que desdís sn honor d'ambós equips lluitadors.

I va acabar-se amb el resultat dalt an-

La NOTARIA de
D. Manuel Gatell i Solà

l'Arxiu general de protocols d'aquest
Partit judicial

s'ha traslladat al Carrer d'en Clavé, 31
(Casa Torreadella)

tat, assolint els nostres una de sés millors victòries. Com sigui que en l'equip Morters, hi faltava son millor element (el porter), és probable que torni a fer un segon partit.

Tardas com la del dilluns són el què fan reviure novament l'afició, un xic decaiguda, i serveixen de gros entrenament ser a l'equip local, que, a no tardar, tornarà a fer la *pols*, com sos millors temps.

DANDY

Desde Martorellas

Ante un público numerosísimo se celebró el pasado domingo con gran solemnidad y brillantez el reparto de premios a los alumnos que concurren a la escuela nacional de niños de este pueblo que dirige el celoso maestro don Jaime Cluet y la inauguración de la exposición escolar, la cual podrá ser visitada durante la presente semana, de 9 a 12 y de 3 a 6.

En ella hemos podido admirar numerosos y notables cuadros de dibujo en negro y en colores representando paisajes, animales y varias casas de la localidad; sus trabajos manuales, bonitas labores en papel, cartón, alambre y madera; en escritura varios trabajos caligráficos ejecutados en carácter vertical inglés, redondo y gótico y así mismo varios ejercicios de redacción de cartas, recibos, pagarés y facturas de uso corriente; en Aritmética diferentes cuadernos de problemas aplicados a la agricultura, industria y comercio y, en particular, los referentes a la compra-venta de todo lo concerniente a la comarca y localidad, trabajos estos últimos de concepto de los alumnos; en Geografía carteles geográficos de la localidad, comarca, provincia, región, España, Europa, Asia, Africa, América, Oceanía y Mapa Mundi; en Geometría abundantes problemas sobre construcción de figuras, ocupando dicha exposición escolar una espaciosa sala, distribuidas y colocadas por secciones con gusto y simetría que dan en conjunto un golpe de vista hermoso.

Vimos en la presidencia al probo y digno-Alcalde, don Miguel Albiñana con todos los concejales, a la Junta local de primera enseñanza en pleno y a varios señores respetables de la colonia, siendo insuficiente el local para dar cabida a

Olis i
Sabons

Barangé

Barcelona
Girona
Granollers

Telèfon 37

cuantas personas acudieron para presentiar tan simpática fiesta.

La mayoría de los niños que asisten a la escuela pronunciaron bonitas poesías referentes a las materias que comprende el programa legal y otras humorísticas que hicieron pasar el tiempo divertido a los concurrentes, llamando la atención un diálogo dedicado a la localidad y un monólogo titulado «Impresions d'una excursió a Martorellas» que fueron calurosamente aplaudidos, lo mismo que los varios discursos, poesías y diálogos restantes.

El señor Cluet pronunció un extenso discurso referente al acto celebrado, haciendo resaltar la obra cultural de la escuela, su importancia y necesidad; resultados obtenidos durante el curso; recomendando a los padres tuvieran el mayor interés posible para que sus hijos no cometieran faltas de asistencia y felicitando a éstos y a las Autoridades por las buenas relaciones que había entre ellos y la escuela.

Seguidamente hizo uso de la palabra el infatigable e inteligente Reverendo Cura párroco, Juan Plans, disertando largo rato sobre la enseñanza integral que se daba en la escuela, poniendo de relieve lo indispensable que era para perfeccionar al ser racional, enalteciendo las ventajas de la cultura para el ser humano cuando éste sabe hacer buen uso de ella y recomendando al auditorio procurase que sus hijos siguieran las huellas trazados por el Divino Maestro, Ntro. Señor Jesucristo, con el fin de poner freno a las pasiones y demostró que el objeto de la educación es formar el corazón del niño; pues sin virtud no hay bien en el mundo; no hay esperanza para la gloria; sin ella no hay hijo bueno, no hay esposo, no hay ciudadano, no hay padre con bienestar. Sin virtud no hay amor a Dios ni al prójimo; y en vez de amistad, de cariño, de compasión, de socorro, viene el egoísmo, el ocio, la crueldad y el desamparo; sin ella el hombre es una fiera, un monstruo, y la tierra, en vez de ser una mansión de

fraternidad y júbilo y el talento sin virtud, es una hoguera que todo lo consume, y la ignorancia un instrumento y un verdugo de la ambición.

Concluyó su elocuente peroración felicitando en nombre propio y de las autoridades al Profesor por su labor y a las familias que asistieron al acto entusiastas plácemes porque demuestran así el interés que tienen por sus hijos y por todo cuanto se relaciona con la escuela, siendo ambos oradores muy aplaudidos y felicitados.

Como final de fiesta se repartieron hermosos diplomas, plumiers, plumas estilográficas y preciosas medallas costeadas por el Magnífico Ayuntamiento, dando el Maestro efusivas gracias a dicha autoridad por su generoso y valioso regalo.

El señor Alcalde dió por terminado el acto, dejando grato recuerdo a cuantos lo presenciaron y hacemos votos para que en años sucesivos vuelva a repetirse.

Corresponsal.

GRANOLLERS

AGRÍCOLA I COMERCIAL S. A.

Cereals : Aufals : Palla : Garrofes

Sulfats i Sofres : Adobs químics

Pulpes de remolatxa

CASA CENTRAL: GRANOLLERS

Despatx i Magatzems

Carrers de Josep Umbert i del Lliri : Telèfon 70

Sucursal a MOLLERUSA

Telèfon 136

Anissats Montaña

Fàbrica: Sant Jaume : Despatx: Sta. Elisabet, 719

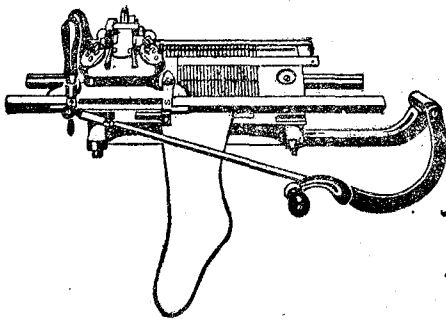
Especialitats

Anís Perla del Vallès
Cognac Montaña : :

ES FAN I S'ARREGLLEN
Mitges i mitjons

Casa Grivé

Travesseres, 24
GRANOLLERS

MÀQUINAS TRICOTOSAS
A MANO Y A MOTOR

G.F. GROSSER

-Unicos representants para España
AUTOMÓVILES & MAQUINARIA S. A.
Cortes 436 · BARCELONA · Tel 655H

Cò'm se triomfa en un negoci?

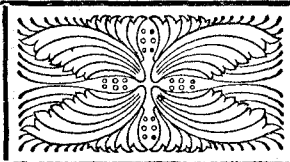
amb tota puntualitat els encàrrecs i tenir per norma **VENDRE BARATO** per a **VENDRE MOLT**.

Solament així s'explica
l'èxit cada dia més gran
i el crèdit que té entre
el públic granollerí la

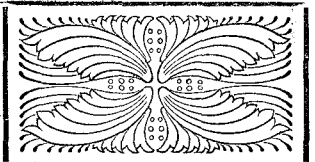
Sabateria Riera

Carrer d'en Prim, 7 : GRANOLLERS

El secret per a l'èxit d'un negoci consisteix en apoiar-se en la serietat comercial, entregar els articles de primera qualitat, servir

ESPECTACLES

Mundial Park

Molt concorregudes es vegeren les sessions de cine i atraccions que varen tenir lloc el dissabte, diumenge i dilluns en aquest bonic parc d'espectacles.

Els dos primers dies desfilaren per la pantalla la sexta jornada de «El Hijo de la Noche» ben emocionant, «Corazón de león», cinedrama interpretat pel popular artista William Farnum i «De verdulero a fotógrafo» cinta còmica pel rei de la broma, l'Harold Lloyd.

Una parella de balls rusos ben notable, Les Olaf, i la cançonetista Josefina Sánchez varen constituir les atraccions del dissabte i diumenge.

El dilluns, diada de Sant Jaume, varen projectarse «Amor que lucha», en dues jornades, «La llama viva» i «Casi un panadero»; i va plaure en gran manera el treball artístic de la bonica cançonetista Blanca de Palma, de clara dicció i remarcable justesa.

— El dijous, en l'acostumada sessió de moda, va projectar-se la quinta i darrera jornada de «La Condesita de Montecristo» tan ben interpretada per la Tilde Kassay, amenitzant la projecció el quintet de La Moderna.

MUNDIAL CINE ::

Tarde, a la hora de costumbre

Reaparicióu deseada

Les SANTO-FERRY

Éxito no comparado en esta villa

PROGRAMA DE PELÍCULAS

La gran jugada

15 episodios : I y II : 1850 metros

Cueste lo que cueste

Cinta dramática de 1750 metros

AMOR Y ESPERANZA

Película còmica de 475 metros

POR LA NOCHE, IGUAL PROGRAMA
EN EL MUNDIAL PARK

Els Santo-Ferry

Per a anit i avui s'anuncia, al Mundial Park i Mundial Cine la nova reaparició del notable duet *Les Santo-Ferry*, artistes de sobres coneguts del públic de Granollers perquè n'haguem de fer l'elogi.

Els *Santo-Ferry* és segur que amb llur repertori, en el qual hi tenen lloc preferent obres de caient català i popular, aconseguirà que, tot el jardí del carrer de Riçoma com la sala del carrer d'en Princep s'omplin de gom a gom.

En veritat és que s'ho mereixen; tant per llur talent, com per llur simpatia.

Demés es el duet que posa més voluntat en el seu treball artístic.

La Ventafocs

Promet ésser un esdeveniment artístic l'estrena a Granollers de l'espectacle en tres actes i set quadres «La Ventafocs», original del culte escriptor En Josep M.ª Folch i Torres, i representat més d'un centenar de vegades al Romea de Barcelona amb sorprenent èxit.

Aquesta representació tindrà lloc en el teatre de La Unió Lliberal la nit del propiinent dimecres, dia 3, per una notabilíssima companyia dirigida per En Jaume Borràs i de la que en forma part la coneguda primera actriu Maria Valentí.

Ben segur que s'omplirà el teatre de La Unió aquella nit i creiem ens plaurà la representació, sobretot essent presentada la popular rondalla amb la riquesa de vestuari i decorat que ho fa la companyia Borràs.

Impremta Garrell : Granollers : Telèton 117

Xocolates i Cafès Riucord

Són excel·lents : Són els millors

Dipòsit a Granollers

BBUS OLIVÉ : Josep Umbert, 37

GRANDES EXISTENCIAS

BATERIA de COCINA

DE ALUMINIO PURO DE LA

MARCA

RENOMBRADA ALEMANA

Limpieza *Higiene!*

Pidase en todas las Ferreterias
Deposito ZACHARIASSEN Y CIA.
Calle Muntaner nº 102. BARCELONA.

CLASE INMEJORABLE

Banco Vitalicio de España

Delegació en aquest Partit

M. Anglés Vilella : Plaça Guimerà, 6 : Granollers

Bar La Bohèmia

a càrrec d'en

ESTEVE JULIA

DOCTOR ROBERT, 17

Licors de totes les marques
Begudes i Refrescants
XAMPANYS**SERVEI DE RESTAURANT**Existències de Gaseoses i Sifons
d'elaboració especial i de puresa
garantitzada**Bar LA BOHÈMIA**Lloc de reunió de l'element deportiu
i de la joventut distingida**OLIS**:: **Classes
superiors****A. Pintó**

Clavé, 20 : Telèfon 73

Dipòsit del

Sabó
marca **LAGARTO****Bar : Cafè
Restaurant****Carles Puigrodón**

Prat de la Riba, 7 i 9 : Telèfon 31

Begudes i Refrescants
Esmerat servei**Restaurant**

Obert fins la matinada

Eduard PUJOL

Clavé, 35 ANTIGA CASA GRAS Telèfon 47

Novetats : Camiseria : Merceria
Roba blanca : Gèneres de punt
Articles per a regals
Paraigües**Casa Rodoreda**

Clavé, 38 Granollers

JOIERIA I RELLOTGERIA

NOVETATS EN OBJECTES DE REGAL

RELOTGES I POLSERES : LES MILLORS MARQUES

Perfumeria GASSET

Ofereix als seus clients la millor

AIGUA DE COLÒNIA

Aroma exquisida

Gran Sastreria SITJES

Articles de novetat Preus econòmics

Últimes novetats per a la temporada d'estiu

PLAÇA DE LA CONSTITUCIÓ, 27 : GRANOLLERS

Grans : Cereals : Forratges**F. SALA TORRAS**Magatzems: Prim, 45 i Clavé, 15
TELÈFON 156**GARRELL RECADER**

GRANOLLERS: Plaça Bestiar, 15 : Telèf. 116

BARCELONA: Plaça Comercial, 10 Telèf. 1909 A

Petxina, 5 : Bou de la Plaça Nova, 7

FÀBRICA D ANISSATS I LICORS

ANIS ARLEQUI

F.º Ventura S. en C.

Despatx : Plaça Bestiar, 24 : Telèf. 100
Fàbrica : Carrer de Sant Eduard, 11**FARMÀCIA**

Drogueria

Perfumeria

Josep MarimónDoctor Robert, 12 i 12 bis
Telèfon 172**GRANS**

FARINES

Garrofes

Llevors per a Forratges

Fill de J. CivilDespatx i Magatzem:
Plaça d'en Perpinyà, 8**MOBLES**

Articles per a Regal i de Viatge

Grans existències : Preus molt reduïts

Vídua F. POUS

Magatzems : Carrer de Clavé, 35 i 9 :: GRANOLLERS

LA GRALLA

Redacció i Administració PUBLICACIÓ SETMANAL Preus de subscripció
 Impremta Garrell : Clavé, 25 : Teléf. 117 Trimestre, 2'50 ptes. : A fóra, 3 ptes.

L'Institut d'Estudis Superiors

Preàmbul

Oferim avui als llegidors de LA GRALLA el nostre primer suplement, dedicat tot ell a la ressenya del què és i promet ésser la nostra primera institució cultural, anomenada Institut d'Estudis Superiors.

Gràcies a l'amabilitat del seu Director, el nostre amic En Pere Vegué, podem oferir a Granollers amb tot detall el què és i representa el nostre primer Col·legi municipal, així com els resultats de la feina portada a cap en el curs que acaba de passar, o siguin els exàmens oficials.

Nostre deure d'informadors de tot el què a Granollers val i representa quelcom, ens ha obligat a donar a la descripció tota la extensió que es mereix, puix que aquest és i ha sigut sempre l'intent dels qui fem LA GRALLA: que sigui la crònica de la vida granollerina sots tots els aspectes en que aquesta es manifesti més o menys esplendorosament.

I tenint en compte aquests raonaments i donada la importància que per a la vida intel·lectual del nostre poble i adhuc fins pels pobles de la comarca vallesana, propers a nostra vila, té i representa la Escola que avui ressenyem, oferim als nostres conveïns aquest primer suplement, en la seguretat de que per tots en serà apreciada sa importància, segurs com estem que aital institució, tant valentment començada, ha d'ésser la base i fonament de la prosperitat de Granollers, sots tots aspectes.

Si la vida d'un poble la constitueix materialment aquella intensificació del comerç i indústria que proporciona l'intercanvi de productes amb els altres pobles, amb pruija també de llur millorament material, no es pot arribar jamai a aquesta verdadera intensificació de llurs activitats materials, sense un fonament sòlid de cultura dels seus fills, sense una il·lustració prou ferma en el què respecta a l'estat de coneixement que són

Don Pere Vegué, Director de l'Institut

indispensables adquirir per a fer avançar el carro del progrés, en la mida que una població de l'importància de la nostra, pot i deu fer-ho.

Per aital motiu hem consagrat nostre primer suplement a l'Escola, en la qual hi han posat el llur esforç tots els estaments locals, des de l'Ajuntament, que bell mig del seu estat econòmic, un xic aclaparat, ha fet i està disposat a fer tots els sacrificis, fins als particulars, fabricants, industrials, obrers, que quiscun amb llur aportament patriòtic han donat relleu a l'Escola i han iniciat a la vila una era de virtuts pròpies d'aquells pobles que volen caminar endavant.

Finalment, Granollers deu agrair als mestres llur abnegació, puix que sense aquesta fora impossible portar l'obra a cap. Amb l'insistència santa d'aquests educadors i amb la simpatia i ajuda de tots els granollerins, farem de nostra Escola un verdader palau del saber, on hi brilli per a sempre més l'estela que hagin deixat els seus fundadors i propagadors.

LA REDACCIÓ

Notes històriques

Es pot dir ben alt i ben clar que des de la mort del malaguanyat mestre de 2.ª ensenyança En Antoni Espí i Grau, d'excelsa memòria, fins al present, Granollers no ha tingut el què verament s'en pot dir Escola El buit que va deixar aquell esforçat mestre, qui, bell mig de totes les dificultats que en totes èpoques li barraren el pas en el desenvolupament de l'Escola va fer d'aquesta un centre potent de cultura — no ha quedat omplert fins a l'actual organització de l'Institut d'Estudis Superiors, gràcies a l'esforç de l'incansable Pere Vegué, mestre qui, en el començ de sa carrera, desenvolupà les seves iniciatives regentant la primera escola establerta per la societat La Unió Lliberal, de nostra vila, en fundar-se aquella.

Fem història. Com hem dit al començament, Granollers, a la mort del senyor Espí, es vegé orfe d'ensenyament superior, puix que la dita ensenyança passà a mans de l'allavors professor de primeres lletres don Modest Garcia, qui ja en certa ocasió i servint a interessos partidistes locals ben determinats, muntà altre escola de 2.ª ensenyança en franca i oberta competència amb la del senyor Espí.

Passà així un parell o tres d'anys l'Escola, desangrant-se i esmortuint-se, fins a la mort d'aquell professor, quina tasca com mestre de primera ensenyança és recordada encara amb merescut elogi.

La lluita de la política local era, en aquella ocasió, intensíssima; i mentre els d'un cantó s'interessaven per a regenerar el Col·legi sots la base d'un nou professor competent, els de l'altre bandada, concedien a la senyora vídua del mestre Garcia l'usdefruit del Col·legi, sempre que es rodegés de personal facultatiu competent i apte. Així anà morint-se el Col·legi, en mig d'apassionades lluites, puix que poc a poc s'anà quedant sense deixebles, aital com necessàriament havia d'esdevenir.

L'Escola, servint després d'escambell polític, va ésser adjudicada a un tal don Joan Garcia, i sense cap formulisme ofi-

cial i si tant sols per un suposat *compromís*, que avui encara no s'ha posat ben bé en clar. acabant-la de matar dit senyor, que ostentava una significació partidista d'extrema dreta.

En aital situació i davant del desballestament de l'Escola, els Pares menors conventuals, establerts en la església de Montserrat, organitzaren particularment el Col·legi i procurant-se amistats polítiques i aprofitant la necessitat que sempre ha sentit Granollers de tenir Escola, sol·licitaren i obtingueren, en nom d'un alumne pobre al qual ells ensenyaven, una petita subvenció de l'Ajuntament.

Més tard, demanaren els aparells de Física i Química que posseïa l'Escola, amb el fi de poder ensenyar, cosa que no els fou concedida. Era quan a la vila es publicava el setmanari *Renovació*, de filiació republicana socialista.

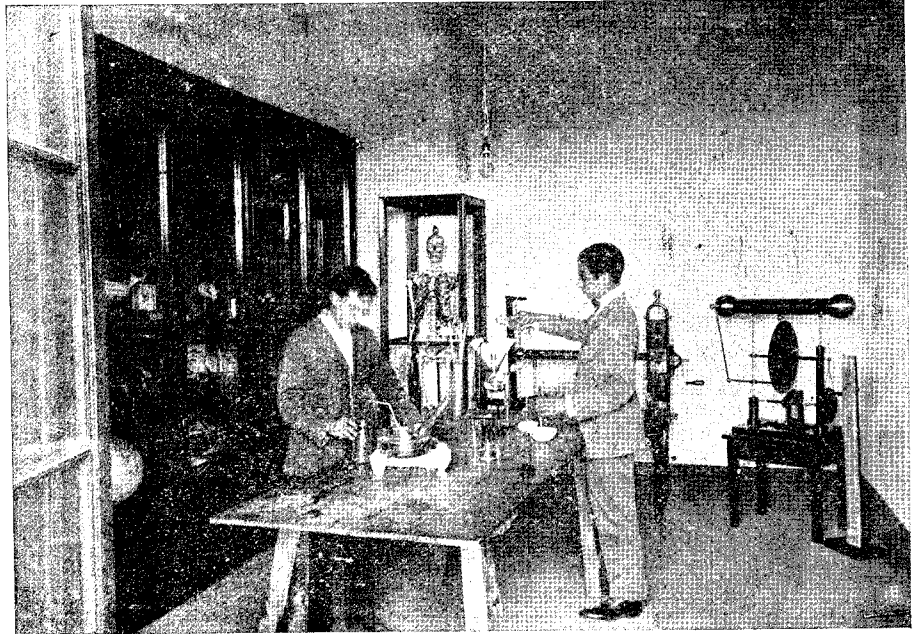
Aquest periòdic, com temps abans havia fet altra publicació local, *La Opinió*, inicià una campanya intensa a favor de l'Escola i protestant de la subvenció indirectament donada als Pares conventuals.

Per fi, en el pressupost municipal de l'any 1917, essent alcalde En Francesc Torras i secretari de l'Ajuntament En Jaume Buscarat, s'hi va consignar la quantitat de 4.000 pessetes per a restablir el Col·legi. *Renovació* havia triomfat. I en la conferència que el propi alcalde En Francesc Torras donà a La Unió Lliberal el 24 de gener de l'any 1917, declarà que la quantitat posada en pressupost seria *íntegrament* destinada al restabliment del Col·legi de 2.ª ensenyança.

Efectivament, la Comissió de governació de l'Ajuntament, en 28 de juliol del propi any, proposà, i aquest darrer acceptà, unes bases per a celebrar el concurs oficial de proveïment de la plaça de Mestre director. Acudí al concurs don Pere Rumbau i Basco, doctor en Filosofia i Lletres, i a aquest professor, únic que es presentà, se li adjudicà, amb l'encàrrec de que comencés a funcionar el vinent octubre. Ajudat, el Sr. Rumbau, pel professor de Ciències don Antoni Savall, organitzà el Col·legi en la casa que actualment ocupa, propietat del nostre compatriota don Josep Serrat.

Segons el prospecte anunciador, s'hi donaven les següents ensenyances: Batxillerat pera joves i senyoretas; Magisteri i preparació per a oposicions; Cultura general; Curs preparatori de Dret; Preparació per a l'Escola de Bibliotecàries; Idiomes i conferències particulars.

De la prouja que sentia Granollers per a veure de nou muntat el seu Col·legi en dona compte l'èxit assolit ja en el primer curs 1917-1918. Hi assistiren immediatament els alumnes següents: senyoretas Joana Coll, Maria Garrell i Maria Pujol i joves Joan Bonany (pensionat de l'Ajuntament), Jacint Calvet, Eduard Corbera, Miquel Diumaró, Albert Pujol i Emili Ferrer, seguint tots ells els cursos 1.er i

Un aspecte del Museu i Gabinet laboratori de Física i Química

2.^{on} del Batxillerat i obtenint en els exàmens molt bones notes.

El Col·legi havia ressuscitat. No s'havien gastat les pessetes en và. Acudien més i més alumnes cada dia, i començà i acabà el segon any de la seva vida amb el mateix braó amb què s'havia iniciat.

Les esperances en el Col·legi creixien i l'ànima inquieta del senyor Buscarat, secretari de l'Ajuntament, i l'esperit cultural del Municipi manat per l'alcalde popular en Paulí Torras, feu concebir una major amplitut i extensió en el desenrotllament del Col·legi i sorgí com per encant el nom de l'Institut d'Estudis Superiors, incloïnt-hi l'ensenyament tècnic per a obrers.

Posades mans a l'obra, l'actual mestre director formulà, per encàrrec de l'Ajuntament, una ponència estudiant l'assumpte amb profunditat de coneixements i encare més bona voluntat, i presentat a l'Ajuntament, aquest l'aprovà. S'organitzaren unes conferències públiques, explicant l'objecte de l'Escola, anant la primera a càrrec d'en Francesc Torras, al saló de l'Ajuntament i la segona la donà el culte professor de l'Escola d'Arts i Oficis de Badalona, don Pau Rodón i Amigó, en el saló d'actes del Casino de Granollers. Tothom s'en compenetrà i es pot dir que es plantaren ja les fites del nostre patrimoni cultural de l'esdevenidor.

Finalment, rescindint el contracte particular, d'acord amb el professor senyor Rumbau, s'encarregà de la direcció de l'Escola el nostre benivolgut i esforçat don Pere Vegué, autor del projecte esmentat.

Vet-aquí la història sucinta de la nostra institució més preuada.

Veiem-la ja avui florent, i analitzem-la aital com actualment funciona.

Còm s'ha montat l'Escola

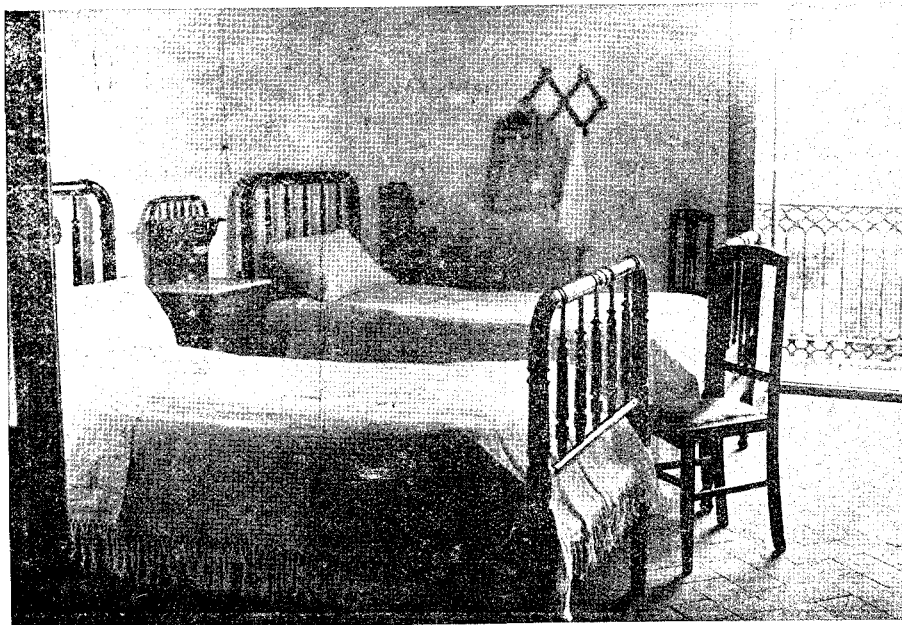
L'edifici

L'edifici on està instal·lat l'Institut d'Estudis Superiors es troba situat a l'extrem llevant del carrer del Condestable de Portugal. Es la casa-torre del nostre compatriota, l'intel·ligent enginyer don Josep Serrat i Bonastre. Edifici gran, aïllat de tota altre construcció, emplaçat en immillorables condicions i espais, confortable i higiènic. Sol i aire per tots quatre cantons; llum a dojo en totes les sales i dependències; aixoplugat a l'hivern, ombrejat a l'estiu, propi per a esbarjo. Aucells que hi canten; flors que l'embaumen; infants que disposen d'un lloc per a jugar sots els arbres, on hi nien constantment els rossinyols... lloc exprés per a una institució cultural Vet-aquí on el Municipi hi ha montat l'escola d'ensenyament superior, ampliant-la amb les escoles preparatòries com a via d'assaig del què més tard ha d'ésser l'establiment definitiu de l'Escola d'Oficis i Indústries locals

De tot això hom deu parlar avui. En la infantesa totjust de l'establiment, la importància que realment ja té l'Institut de Estudis Superiors és, no precisament per la feina feta, sinó per la feina a complir per aquest esperit inquiet, incansable, que és el mestre Vegué, de qui tenim motius, a jutjar per l'obra feta, per a creure que triomfarà en sos propòsits, posant ben alt el nom de nostra vila.

Parlem, doncs, primerament, còm és l'edifici de l'Escola construït, com ja hem dit, a quatre vents.

A l'entrada de la planta baixa, es troba un magnífic Vestíbul, on hi han les taules d'anuncis de l'establiment; la sala de la Direcció, que és a l'esquerra de l'entrada; l'Oratori a la banda dreta; Quarto d'agensament, amb rentadors, mirall i penja-robes; Quarto de bany i llimplesa, per a joves i senyoretas; Cuina espaiosa-

Una de les diverses habitacions per a aós interns amb què compta el Col·legi

ssima i dos Menjadors, un per a estiu i altre per a hivern, amb capacitat cada un per a 30 alumnes. Per fi, extensos jardins, a la part del darrera de l'edifici, d'uns tres mil metres de superfície, en els quals s'hi troben instal·lats els útils i material per a l'ensenyament de la teoria del teixit, sala de gimnàstica i un petit camp d'esports.

Distribuïdes entre el primer i segon pis, s'hi troben instal·lades cinc aules, capaces per a donar-hi totes les ensenyances que componen el pla d'estudis actual de l'institució i per a quants plans d'ampliació s'hi pugan establir. Demés, i apart d'aquestes cinc aules, hi ha habillada una altra sala per a l'ensenyament de la Música. Ultra les dites aules, hi ha en el primer pis: vestíbol, guardarrobes i *lavabos* per als nens, així com habitacions suficients per als alumnes de l'Internat i els professors, totes espaioses i ben ventilades i soleiades, tant, que en tot l'edifici no hi ha cap habitació que no rebí la llum directe del carrer, ja per mitjà dels balcons de l'exterior, ja pel jardí, on hi han unes esplèndides galeries cobertes, cada una de les quals mida 30 metres quadrats.

El Museu

Ocupa lloc preeminent en el segon pis, el Gabinet-Museu, on hom hi ha vist, en petit, tot el què es veu en els grans museus i gabinets dels Instituts i Universitats oficials.

En efecte, s'hi troba, ben ordenat i catalogat, tot el què els és indispensable als alumnes que desitgin assolir una cultura superior a la primària, així com als que amb profit arribin als darrers cursos de la segona ensenyança, sobretot pel què respecta a l'ensenyament pràctic de la Física, Química, Història natural i Fisiologia.

Allí hi han els aparells de física més

indispensables (balances, instruments de òptica, grans màquines d'electricitat estàtica, etc.); instruments i substàncies per a l'estudi de la química pràctica i aplicada a indústries; plantes, flors, fells, fruits i demés per als estudis de botànica; una completa colecció de minerals, i per fi, un esquelet humà articulat i desmontable per a l'estudi de l'Anatomia. L'aparell ocular, desmontable també, per a estudiar ses diverses parts; l'oït, extern i intern; la mandíbula amb tota l'implantació de l'aparell dentari, i la laringe, etc., per a capir bé els estudis tant importants de la Fisiologia humana.

L'Escola d'Oficis

En el segon pis hi ha també una gran sala rectangular, ocupant tot el llarg central de l'edifici, destinada a les classes de dibuix i a les de teoria del teixit, i habillada, per aquests quefers, amb 25 taules unipersonals construïdes de nou i arranjades per a aitals ensenyaments.

Vegi's, doncs, quines són les condicions de l'edifici: Higiènicament, immillorables; pedagògicament, a l'altura de qualsevol institució del seu gènere.

Plau fer constar al cronista que l'actual organització de l'Escola, amb tot i ésser el seu primer any de funcionament, és d'una importància que honora les dots organitzadores del seu Mestre director, puix que tant sols bastarà la seva enumeració, per fer-se'n càrrec.

Per a estudiar aquesta organització, nomenarem, en primer lloc, el personal tècnic i professional; en segon lloc, les seccions i ensenyances que es donen en el Col·legi; i per últim, el material d'ensenyament.

El professorat de l'Institut

- D. Pere Vegué i Matamoros, Mestre director.
- D. Cristòfol Ferrer, Mestre superior.
- D. Antoni Savall, Llicenciat en Ciències.
- D.ª Antònia Alfaro, Mestressa de labors.
- D. Angel Abat, pvre., Professor de Llatí i Religió.
- D. Miquel Crespi, Mecànica aplicada al teler.
- D. Rafel Casanovas, Teoria i pràctica del teixit
- D. Josep Burch, Professor d'Anglès.
- D. Francisco Coloma, Conversació francesa i mecànica general.
- D. Aureli Font, Professor de Música.

Seccions d'ensenyament

En aquesta part de la nostra descripció, seguirem un ordre correlatiu de les ensenyances de l'Escola, enumerant cada una d'elles, i després detallarem cada una de les respectives ensenyances, consignant el nom dels professors, nombre de alumnes i escoles oficials i no oficials a que dites ensenyances pertanyen.

Les ensenyances que es donen a l'Escola són les següents:

Segona ensenyança (per a joves i senyoretetes).

Ensenyances especials: Magisteri; Escola normal de mestres i mestresses. Preparació per a l'Escola de Bibliotecàries de la Mancomunitat de Catalunya. Comerç: Títol de tenedor de llibres sense vàlua acadèmica. Idiomes: Francès i anglès, estudiats segons els textos i amb professorat de l'Escola Internacional de Idiomes (Escola Massé) de Barcelona. Cursos de correspondència i documentació mercantil. Mecanografia i Taquigrafia Geografia comercial (centres de producció, importació i exportació de productes i principals centres mercantils). Cursos preparatoris de Perits mecànics i electricistes per a obtenir el títol oficial en les escoles industrials de Terrassa i Vilanova i Geltrú, amb un màxim de 16 alumnes per a cada grau dels tres en que queden dividides aquestes ensenyances preparatòries.

Escola d'Oficis i Indústries locals (dividida en quatre seccions).

Contramestres; Mecànics; Paletes i Fusters; i secció de Comerç. (Totes aquestes ensenyances són donades en classes nocturnes).

Veus-aquí sumariades les diferents ensenyances que es donen a l'Escola. Més, pel què a nosaltres ens interessa i a Granollers convé que es fassi públic, detallarem la vida que han tingut en el curs actual aquests ensenyaments, no sols per a satisfacció de mestres i deixebles, sinó per a que serveixi de mirall i esperó en la feina que ha de pertènixer a l'esdevenidor.

Col·legi de 2.ª Ensenyança

Batxillerat

Professors

Senyors Vegué, Ferrer, Abad pvre.
Savall i Font.

Alumnes

Primer curs

Marià Lassús Pecanins
(Beca de l'Ajuntament)
Antò Marcos Mayans
Josep M.ª Rey Orrit
(Beca de l'Ajuntament)
Josep Saló Baliarda
Alfred Pérez Somoza
(Actualment absent del Col·legi i
beca de l'Ajuntament)
Ernest Pedrals Canyellas
(Beca de l'Ajuntament)

Segon curs

Sadurní Paituvi Borrell
M. Miralles
(Actualment absent del Col·legi)

Tercer i quart curs

Bienvenida Marcos Mayans
Josep Argila Font
Josep Escobar Saliente
(Actualment absent del Col·legi)
Narcís Alemany
(Matriculat per la família en l'Insti-
tut de Girona)

Quint curs

Rafel Ribó Broquetas
Maria Pujol Murtra

Sisè curs

Maria Garrell Alsina
Joana Coll Milà

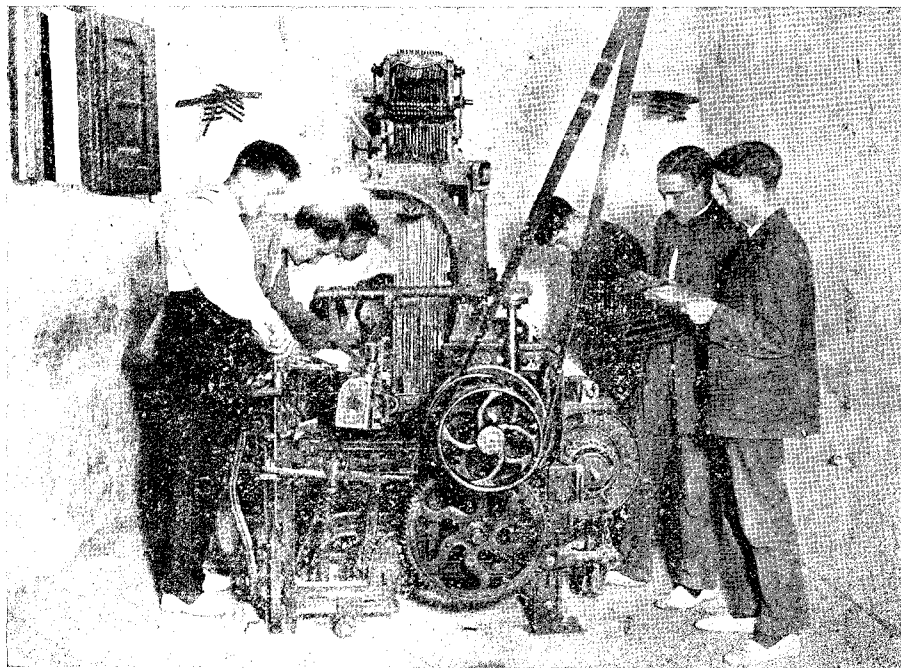
Magisteri

Professors

Vegué, Ferrer, Alfaro, Font i Abad

Alumnes

Maria Garrell Alsina
Anna Fages Ribas
Llúcia Mogas
Maria Brau
(Beca de l'Ajuntament)

El professor de Teoria, don Rafel Casanovas, explicant pràcticament a qualques alumnes, sobre el teler deixat a l'Escola pels Fills de R. Murtra

Comerç (oficial)

Professors

Vegué, Ferrer, Burch, Coloma

Alumnes

Josep Torrents Borrell
Josepa Maties Alentorn
Maties Maties Alentorn

Comerç

(sense efectes oficials)

Jaume Novell Garriga
Josep Diumaró Escuart
Josep Riera Samón
Francisco Coll
Fermí Puig
Manuel Fernández
Santiago Puig
Amadeu Estrada
Jaume Bachs
Miquel Castagnier Net
Juli Alegre Guillent
Joan Cortès Malpàs

Pere Planas Monteys
Joan Manau Balaguer, de Mollet
(Pensionista del Col·legi)
Miquel Prat Cusi, de Mollet
(Pensionista del Col·legi)
Joan Carbó
Manuel Badia
Eulàlia Pagès Mogas
Càndida Arrú Salvadó
Mercè Villà Mayol
Pere Genevat Coll
Sebastià Gordi Lloveras
F. Oliver Cruixent
Maria Relats Pou
Amàlia Altimiras
Mercè Solà

Cursos preparatoris

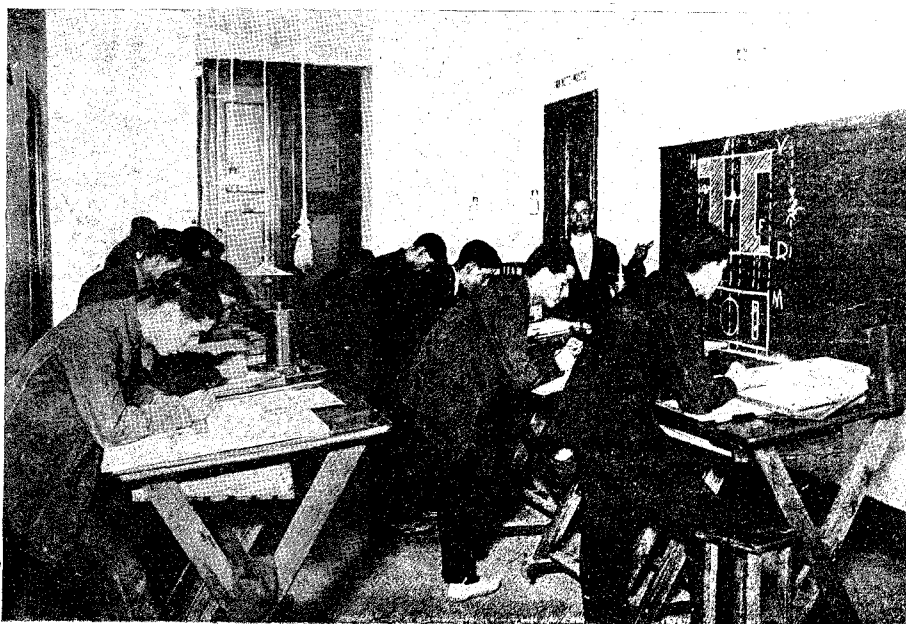
per a Batxillerat, Magisteri i Comerç

Professors

Vegué, Ferrer, Alfaro, Abad i Font

Alumnes

Josepa Pagés Mogas
A. Macipe Foz, de Santa Perpètua
de la Moguda.
(Pensionista del Col·legi)
Francisco Bayó Samolch, de Santa
Perpètua de la Moguda.
(Pensionista del Col·legi)
Franc^o Aguilera Castañer (Cànoves)
(Pensionista del Col·legi)
Josep Durán Llenas, de Palou
(Pensionista del Col·legi)
Armand López de Maria, Barcelona
(Pensionista del Col·legi)
M. Casanovas Farrés
F. Rodríguez Núñez
Amador Botey Alsina
M. C. Maçia Saula
Josepa Maçia Saula
Jaume Vivé
Joan Oliva
Manuel Pagès Mogas
Emili Botey Alsina
Maria Botey
Josep Bruach Badia

Escola d'Oficis i Indústries i Alguns dels alumnes de la secció de Dibuix (Mecànica i Fusters)

Aula en la qual el professor de Mecànica aplicada al teler, don Miquel Crespi, hi té explicades tantes lliçons interessants per als contramestres

Gabriel Sabatés Homs
Francisco Escarmís Pons
Pere Pous Pujol
Francisco Bessas Miró
Joan Vidal Vinyeta
Marií Aubanell Huertas

Secció de Mecànica

Alumnes

Francisco Guilera Roselló
Antò Gaig Porta
Enric Suari Mundet
Antò Vallcorba Bonet
Domènec Boè
Lluís Garriga Ventura
Joan Calzada Carreras
Pere Roig Ninet
Josep Botey Alsina
Antò Estapé Ballús
Miquel Vizcaya Ter
Antò Ambròs Ballús
Josep Montjorn Domènech
Pere Font Juanola
Bernat Farrés Padrós
Ignasi Montarell
Juli Vinyeta

Secció de Fusters i Paletes

Alumnes

Josep Portet París
Joan Collell Riera
Joan Farrerons Piella
Miquel Ruensa Torras
Miquel Diumaró Ginesta
Joan Taulats Solé
Esteve Font Serra
Josep Pous
Sebastià Permanyer
Pere Blanc Creixell
Jaume Bonany Bellavista
Francisco Castellsagué Font
Joan Oliveras Morató
Pere Terrades Maspons
Joaquim Massuet Puig
Joan Guardia
Francisco Abril Malpàs

Lluís Cafiellas
Angel Fernández
Josep Jané Cuspinera
Josep Boix Mogas
Ramón Murtra Monné
M. Costa López
Teresa Pocerull
Josep García
Rosa Canut
Santiago Canut
Josep Mercader Roura
Josepa Mercader Roura
Esteve Brau Grau
Manuel Poblet

Pere Font Codina
Joan Tapies Sirvent
Francisco Batallé Mallorquí
Jaume Jané Basart
Esteve Reverter Ginestà
Miquel Arenas Riera
Joan Dalmau
Pere Arenas
Josep Mas Targarona
Antò Guinart Rocabert
Andreu Moncau Mas
Josep Peicasat Fàbregas
Carles Civit Inglès
Joan Gendra Serra
Francisco Rosàs Auró
Antò Dorsa Querol
Josep Vegué Matamoros
Esteve Xufre
J. Cuquet
Santiago Ramiro Carbonell
Francisco Novell Triadó
Josep Cuquet Vila

Idiomes

Professors

Burch (anglès) i Coloma (conversació francesa)

Alumnes

Josep Torrents Borrell
Marius Altimiras
Ramón Dagá Jofresa
J. Arnau
Genís Montañá Massana
A. Abad
Mariàn Serra Puigoriol
Josep Serra Puigoriol
Manuel Bigas Montañá
A. Santiago Rojo
Miquel Grivé Massó
J. Maties
M. Maties
J. Alajarín

Escola d'Oficis i Indústries

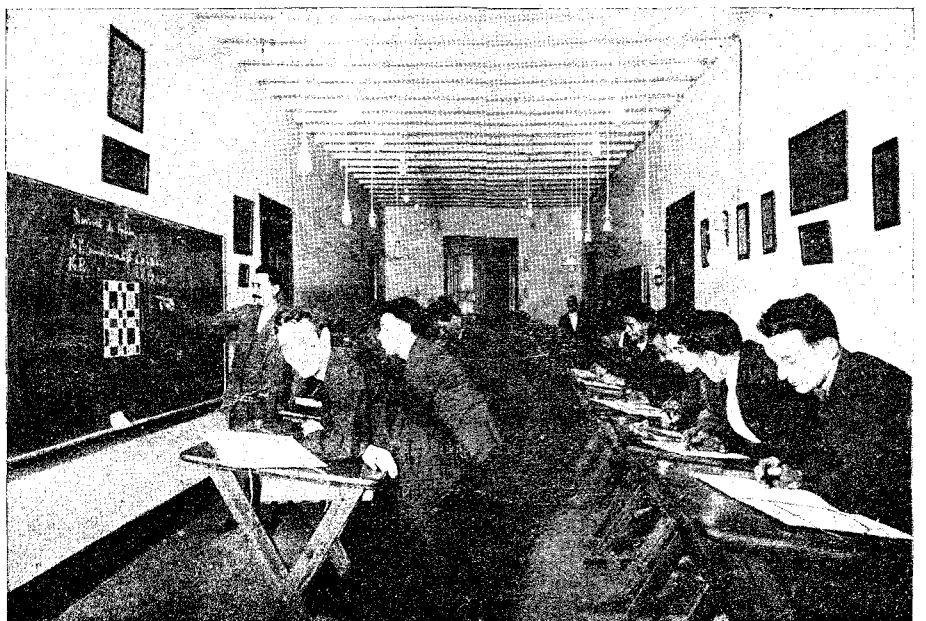
Professors de les tres seccions

Crespi, Casanovas, Ferrer, Vegué i Coloma.

Secció de Contramestres

Alumnes

Antò Cot Mayol
Esteve Franch Valls
Santiago Demiquel Estapé

Escola d'Oficis i Indústries : Professors i alumnes de Teoria del teixit i Dibuix lineal

Material d'ensenyament

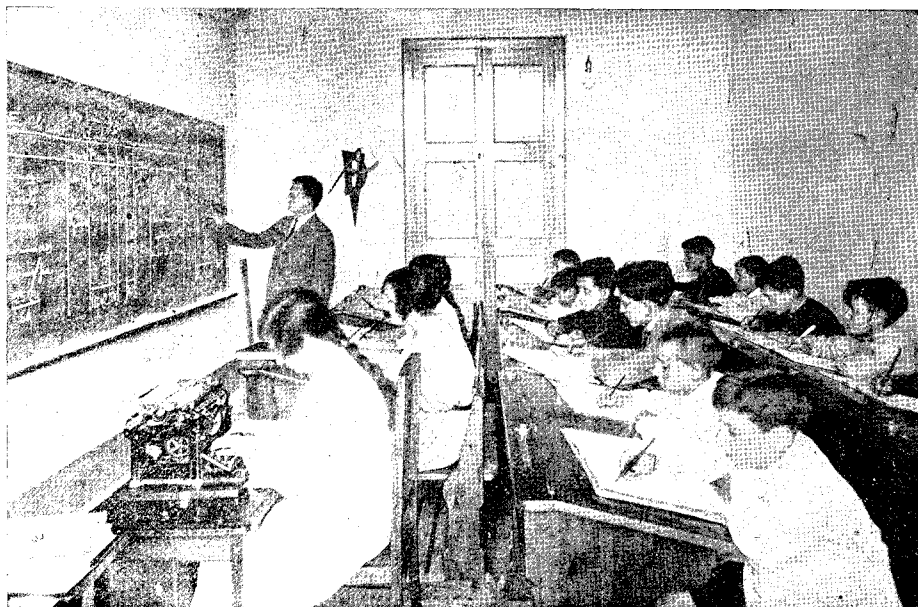
Demés del material que hem anomenat en descriure el segon pis de l'edifici, hem de fer constar que tot el que hi ha a l'Escola és nou i conforme a les exigències de la pedagogia moderna.

Allí s'hi veuen taules construïdes *ad hoc*; bancs d'estudi bipersonals, fets també exprofés; piçarres, mapes, col·leccions de cossos geomètrics; aparells per a l'ensenyament pràctic del sistema mètric decimal.

Posseïx, l'Escola, un complet aparell de projeccions, montat en una de les aules més espaioses, amb una notable col·lecció, de més de 300 diapositives tractant assumptes d'història, ciències naturals i aplicades a la indústria, monuments notables de tots els països, homes cèlebres de totes èpoques, etc., a l'objecte, no sols de fer més fàcil la comprensió de les ensenyances, sinó que també perfectament aplicable al desenvolupament de conferències de caràcter cultural.

Finalment, l'Escola ha adquirit un piano vertical per a les classes de música i tres màquines modernes d'escriure, marques Underwood, Smith Bross i Smith Prémier, per a l'ensenyament de la mecanografia comercial.

Pel què toca a l'Escola d'Oficis i Indústries, es disposa d'un teler mecànic, de la casa Fills de R. Murtra, que ha facilitat les corretges de transmissió. La instal·lació d'aquest teler, per a l'ensenyament pràctic de la seva mecànica, es deu a la generositat de les cases d'aquesta vila: Estabanell i Pahissa; Silveri Bo-

Aula en la qual s'hi donen les classes de Comerç i Matemàtiques

tey; Boix, Monné i Costa; J i J. Trullàs; Isidre Genevat i Francisco Grau.

Vet-aquí, doncs, l'esforç realitzat per tots: per aquests industrials, contribuint a bastir l'Escola de perfeccionament dels nostres obrers i per l'Ajuntament, gastant-se ben aprop de 12,000 pessetes en tot el què anteriorment hem anomenat.

Els nostres llegidors es faràn càrrec, més bé que per les explicacions, per les fotografies que acompanyen aquest suplement, fetes per l'industrial fotògraf d'aquesta vila, en J. Bosch, de la importància de la institució, que es demostra així més palesament.

Que la voluntat de tots fassi que tant bell establiment d'ensenyança no es pugui malmenar per cap causa; i que el seny de Granollers li fassi eterna guarda.

Els exàmens de fi de curs

Són varies les circumstàncies que volem fer ressaltar prèviament, abans de detallar els resultats dels exàmens de fi de curs. I no precisament per a justificar ni enterbolir l'èxit obtingut per l'Escola, sinó per què tenint en compte aitals circumstàncies, forsa significatives, augmenta més la victòria assolida per la nova institució cultural.

Els alumnes del Batxillerat han sigut portats amb tot el braó i confiança a l'Institut de Barcelona, segurs com estaven els mestres, i sobretot el Director, de la capacitat i coneixements sòlids de llurs alumnes. Aquesta primera circumstància —que en tot temps ja és prou important, puix sempre el nostre Col·legi havia portat els seus deixebles a l'Institut de Girona, per creure els mestres que era camí més planer per a dur la barca a port,—enguany, s'és més de notar per la raó de que en els centres oficials, i sobretot en el claustre universitari de Barcelona, semblava haver-hi la consigna d'extremar la rigurositat acadèmica, fins al punt de no aprovar cap

alumne que no demostrés conèixer molt a fons l'assignatura de que s'examinava. Recordi's sinó, el ben raonat article que tractant aquesta qüestió, publicà en *El Día Gráfico*, el nostre compatriota don Josep Coma i Clapés, i la munió de notes i notetes insertades en varies publicacions, referents totes elles a l'extremada i quasi injustificada rigurositat observada pels professors, en l'acabament d'aquest curs escolar.

Col·legis de la capital, acreditadíssims, han vist sospesos aquest curs, el 50, 60 i fins el 75 per % de llurs alumnes.

La mateixa matrícula oficial de l'Institut de Barcelona, ha sofert un verdader descalabrament, puix havent-hi de 120 a 125 matriculats al sisè curs del Batxillerat, sols han obtingut el títol una quinta part, o sien de 20 a 25 alumnes.

Vegi's, doncs, només per aquest cantó, la importància que revesteixen els exàmens de l'Escola de Granollers.

Cal també que es tingui en compte el estat de l'Escola a l'acabament del curs passat. Els deixebles, que ja feia dos anys s'anaven a examinar a Girona i, per

tant estudiaven en textos d'aquell Institut, varen trobar-se de cop i volta amb llibres més extensos i més complicats. Això va fer que l'heterogeneïtat de coneixements que constituïa el seu petit patrimoni intel·lectual, es convertís en verdadera confusió i acovardiment a mida que anava atancant-se la data d'exàmens. I, si per part dels alumnes hi ha hagut necessitat de fer un més grós esforç en estudiar, per part dels mestres s'han hagut d'imposar una major feina en la preparació dels deixebles, no sols per la raó apuntada del canvi de textos i d'examinadors, sinó per la major diversitat d'ensenyances, a mida que els cursos han anat avançant.

També s'ha de consignar, com detall important, el què, per motiu de les millores fetes en l'hostatge del Col·legi, així com per l'endarreriment que va sofrir l'entrega de tot el material escolar nou que s'ha adquirit, el curs no començà de veritat fins a principis de l'any actual, perdent-se així tres mesos.

Atenent aquestes circumstàncies, que no podíem deixar de consignar, veiem com el nostre Col·legi ha complert en els exàmens.

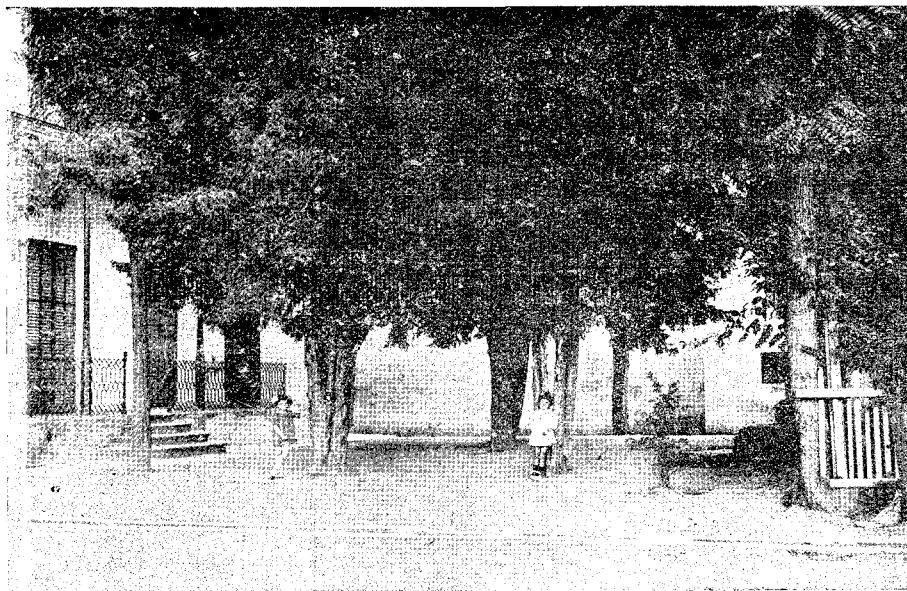
Gràcies a l'amabilitat i honradesa científica del seu Mestre director, podrem donar als nostres llegidors una nota detallada dels resultats obtinguts.

Fora de mal gust fer com altres institucions fan a títol de propaganda, afirmar que no s'ha obtingut cap sospens. Sí; se n'han obtingut; més, en quantitat tant insignificant, que seria negar l'evidència no proclamar que els resultats han sigut esplèndids.

Vegi's la següent estadística:

INSCRIPCIONS

Ingresos	4
Assignatures	75
Total	79

Hermós aspecte que ofereix una de les ombres del jardí del Col·legi

RESULTATS TOTALS

Assignatures aprovades.	60
» sospeses	5
» aplaçades	10
Ingressos aprovats	4
Total.	<u>79</u>

En els exàmens d'ingrés, que sols es qualifica d'aprovat i sospens, s'han aprovat els quatre alumnes presentats

RESULTATS DETALLATS

Les assignatures aprovades, ho foren amb les següents qualificacions:

Sobresalients, amb matrícula d'honor.	4
Sobresalients	5
Notables	25
Aprovats	26
Total	<u>60</u>

D'aquest resultat, s'en desprèn que, de les assignatures aprovades, **vingt i sis** ho han sigut amb la qualificació d'aprovat, i **trenta quatre** amb qualificació superior; incloint-hi entre aquests darrers, **quatre matrícules d'honor**, cosa ben remarcable, adjudicades per l'Institut de Barcelona i en exàmens lliures.

I per a que el públic se n'enteri i per a satisfacció dels propis interessats, detalllem les qualificacions superiors, amb el nom dels alumnes que les han obtingudes.

SOBRESALIENT AMB MATRÍCULA D'HONOR

Joana Coll Milà
 Maria Pujol Murtra
 Marià Lassús Pecanins
 (Dugues assignatures)

SOBRESALIENT

Maria del C. Garrell Alsina
 Josepa Matias Alentorn
 (Dugues assignatures)
 Marià Lassús Pecanins
 Josep M.ª Rey Orrit

NOTABLE, en varies assignatures
 Antòn Marcos Mayans

Josep M.ª Rey Orrit
 Josep Argila Font
 Maria Pujol Murtra
 Maria del C. Garrell Alsina
 Josep Torrents Borrell
 Josep Saló Baliarda
 Sadurní Paytuvi Borrell
 Benvinguda Marcos Mayans
 Joana Coll Milà
 Anna Fages Ribas
 Maties Matias Alentorn

Demés d'aquestes qualificacions, l'alumne Joan Manau i Balagué, de Mollet, qui preparà els estudis de Teneduria de llibres, d'acord amb els textos de l'Acadèmia Cots, de Barcelona, ha obtingut amb immillorable qualificació el títol de Contable de Comerç.

Com es pot veure, tots els alumnes s'han distingit en llurs estudis; a tots, per tant, devem felicitar; i, si bé ja hem fet menció de cada un dels que han obtingut qualificació superior d'entre tots ells mereix honorífica distinció el nen Marià Lassús, becat per l'Ajuntament, qui ha assolit per son esforç dugues matrícules d'honor. Dit alumne, qui té una voluntat i un talent extraordinaris, ja recordaran els nostres llegidors que és procedent de l'Escola de La Unió Lliberal en la qual ja s'havia distingit sempre per la seva aplicació i amor a l'estudi.

Resum

Mirant a l'avenir

Restem satisfets, de la feina de cronistes del nostre aïmat Col·legi. Creiem que no és pot dubtar, que l'èxit assolit pel mateix ha sigut esplendorós. Nosaltres que hem sentit explicar pels mestres com s'han desenrotllat les ensenyances en aquest curs que acaba de passar; que, fins en qualques ocasions els hem vist inculcant els coneixements als alumnes, d'una faisó natural i atractiva; que, per l'amor que sentim vers institucions d'aquesta naturalesa, hem sovintejat les vi-

sites a l'Escola i hem vist amb quant interès mestres i deixebles, s'esforçaven per a enriquir llur patrimoni intel·lectual, no havíem dubtat mai de l'èxit que havia de tenir aquest curs. L'Ajuntament pot donar-se per ben satisfet i per ben empleats els diners que li costa i els veïns tots de Granollers podem estar orgullosos de posseir a casa nostra, una tan bella i útil institució de cultura

I, per a acabar la nostra tasca, tan agradable, donarem compte sucintament dels projectes que nien en el cervell dels organitzadors de l'Escola, per tal que aquesta pugui assolir les altes regions a que han arribat altres escoles de la nostra terra.

Podem donar per segur que, en el curs vinent, s'hi implantaran les següents millores:

1.ª *Ensenyança col·legiada no oficial*, o sigui, agregació del Col·legi de 2.ª ensenyança a l'Institut de Barcelona; millora de gran importància per als estudiants, puix que el professorat de l'Escola pot formar part del tribunal d'exàmens.

2.ª *Limitació de l'internat*, a fi de que les famílies dels pobles veïns, que enviïn els nois a l'Escola, tinguin la seguretat que estaràn atesos immillorablement. Aquest límit se senyalarà fins a 12, vivint els alumnes com en família.

3.ª Destinar una part del jardí perquè els alumnes usant l'ensenyament pràctic, puguin fer experiments agrícoles.

4.ª Intensificar i augmentar les excursions al camp; les visites colectives a fàbriques i obradors, així com als centres de cultura de la capital, amb el propòsit de que els deixebles portin més curull el bagatge intel·lectual en abandonar l'Escola.

5.ª Per fi, s'habilitarà una sala per a estudi i repàs de lliçons a l'hora de la vetlla, aital com ho tenen establert els millors Col·legis.

....

Nosaltres com a aimants de la cultura, i com a fills de Granollers, fem vots, des d'aquestes planes, per què tant nobles desitjos no quedin en projecte.

I acabem dirigint un senyalat elogi a l'Ajuntament, que ha demostrat interessar-se per la il·lustració dels seus administrats, i al mestre Vegué i a tots sos entusiastes col·laboradors per haver posat tot l'esforç, saber i voluntat, que abastament posseeixen per a bastir una institució que serà, a no frigar, l'orgull del nostre Vallès.

Granollers els guardarà a tots eterna recordança i agraïment, pel bé que li hauràn proporcionat; i les generacions escolars futures beneïran la seva memòria.

¡Honor a l'Institut d'Estudis Superiors!

Col·legi Municipal de Segona Ensenyança

Director: Don Pere Vegué

Telèfon 45

Condestable de Portugal, 1

Batxillerat

Per a joves i senyorettes, essent el Col·legi agregat a l'Institut de Barcelona :: :: :: ::

Magisteri

Preparació per a l'Escola de Bibliotecàries de la Mancomunitat de Catalunya :: :: :: ::

Idiomes

Francès :: Anglès :: Italià

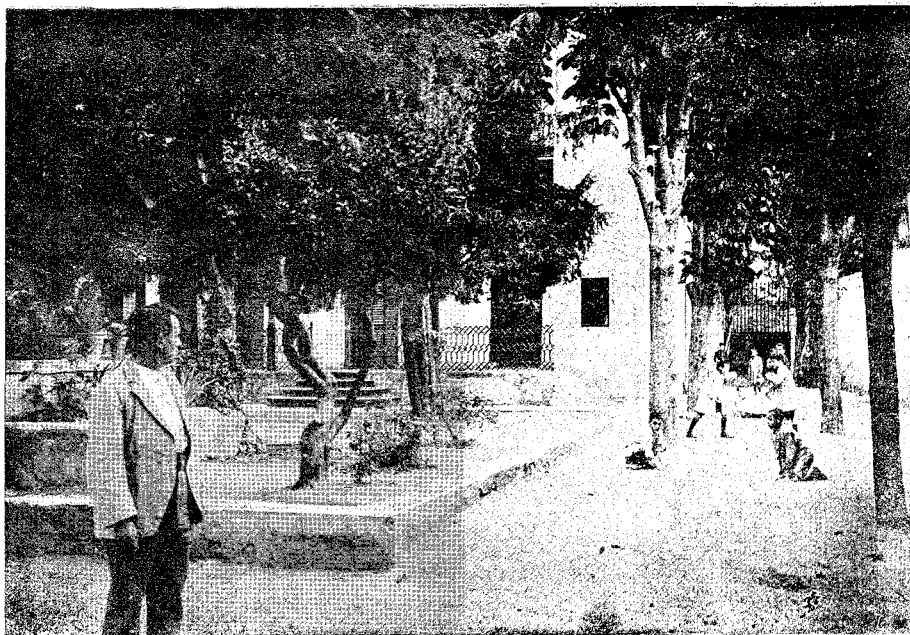
Comerç

Amb validesa acadèmica i sense

Jardí del Col·legi : Passeig dels Plàtans

Interns : Mig pensionistes : Externs : Recomanats

Un recó dels patis, en un moment de descans

Títols de Perits, Professors i Intendents Mercantils

Títol de Tenedor de Llibres (Comptable)

Amb exàmens celebrats anualment en la Acadèmia Cots, de Barcelona

Preparació per a exàmens de **Perits Mecànics i Electricistes** en les Escoles de Terrassa i Vilanova

Ensenyances preparatòries (Tres cursos)